
STUDIEPLAN

Prosessteknologi, ingeniør – bachelor (ordinær, y-vei, 3- semester, nettbasert)

180 studiepoeng

Stuedsted: Narvik, Alta og Tromsø

Bygger på forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning av
18. mai 2018.

Studieplanen er godkjent i styret for IVT-fakultetet den
17.2.2017.

Navn på studieprogram	Bokmål: Prosessteknologi, ingeniør – Bachelor Nynorsk: Prosessteknologi, ingeniør – Bachelor Engelsk: Process Engineering - Bachelor
Oppnådd grad	Ved fullført og bestått studium oppnås graden <i>Bachelor i ingeniørfag</i> . Graden innebærer at kandidaten har gjennomført et studium i samsvar med rammeplan for ingeniørutdanning. Studiet danner grunnlag for teknologiske masterstudier ved universiteter og høyskoler.
Målgruppe	Bachelor i prosesseteknologi er rettet mot studiesøkere som ønsker å bidra til utvikling og drift av industrielle prosessanlegg. Studiesøkere bør ha interesse for realfag og teknologi.
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	<p><i>For opptak på ordinær eller nettstudier:</i></p> <p>Opptakskravet er generell studiekompetanse og Matematikk R1 (eller Matematikk S1 og S2) og R2 og Fysikk 1. Med nyere godkjent 2-årig fagskole i tekniske fag, må det dokumenteres kunnskaper tilsvarende Matematikk R1 (eller Matematikk S1 og S2) og R2 og Fysikk 1.</p> <p>Kravet dekkes også hvis søker har:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestått 1-årig forkurs for 3-årig ingeniørutdanning og integrert masterstudium i teknologiske fag etter fagplan av 2014 <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestått 1-årig forkurs for ingeniør- og maritime høyskoleutdanning <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generell studiekompetanse og har bestått et realfagskurs med ett semesters omfang med fordypning i matematikk og fysikk <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestått 2-årig teknisk fagskole (rammeplan 1998/99 eller tidligere ordninger) <p>Søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret og som ikke har generell studiekompetanse, har krav på å få vurdert om de er kvalifiserte for studiet på grunnlag av realkompetanse. Spesielle fagkrav skal dekkes.</p> <p>Tresemesterordning</p> <p>Studieprogrammet tilbyr opptak til fordypningene «prosess og energi» og «prosess og havbruk» via tresemesterordning. Tresemesterordningen er tilpasset studiesøkere med generell studiekompetanse, evt. realkompetanse,</p>

	<p>som mangler spesiell studiekompetanse i matematikk og fysikk. Tresemesterordningen innebærer ekstra undervisning i matematikk og fysikk.</p> <p>Y-vei</p> <p>Studieprogrammet tilbyr opptak via yrkesfaglig opptaksvei (Y-vei). Søkere med yrkesfaglig utdanning (VG1 og VG2) som har relevant fagbrev og minimum 12 måneder relevant praksis, tilfredsstiller kravene til opptak via Y-veien jf. forskrift om opptak til høyere utdanning §3-3.</p> <p>Relevante fagbrev for Y-veioptak er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Industriteknologi og arbeidsmaskiner • Kuldemontør, varmepumpemontør og kuldetekniker • Kjemiprosess • Automatisering • Brønnefag • Elektro/Brønnteknikk • Laboratoriefag • Industriell mat-, sjømat produksjon • Flyfag <p>Andre fagbrev kan være relevante. Utfyllende bestemmelser finnes i gjeldende forskrift om opptak til universiteter og høyskoler.</p>
<p>Læringsutbytte- beskrivelse</p>	<p>Etter bestått studieprogram har kandidaten følgende læringsutbytte:</p> <p>Kunnskap</p> <p>K1: Bred kunnskap som gir et helhetlig perspektiv på ingeniørfaget generelt og prosess teknologi spesielt, med fordypning i gassprosessering, allmenn prosess teknologi eller fornybar energi, avhengig av studieretning.</p> <p>K2: Grunnleggende kunnskaper i matematikk, naturvitenskap, relevante samfunns- og økonomifag og om hvordan disse kan integreres i prosess teknisk problemløsning.</p> <p>K3: Kunnskap om teknologiens historie, teknologiutvikling, ingeniørens rolle i samfunnet samt konsekvenser av utvikling og bruk av teknologi.</p> <p>K4: Kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid, relevant metodikk og arbeidsmåte innen prosessfaget.</p> <p>K5: Kan oppdatere sin kunnskap innenfor prosessfaget, både gjennom informasjonsinnhenting og kontakt med fagmiljøer og praksis.</p> <p>K6: Har grunnleggende kunnskaper om prosesser, teknikker og installasjoner som er relatert til den aktuelle studieretning</p> <p>K7: Har kunnskaper om hvordan naturgass produseres (studieretning prosess- og gassteknologi).</p>

Ferdigheter

- F1: Kan anvende matematikk, naturvitenskap og teknologi for å formulere, spesifisere, planlegge og løse tekniske problemer på en velbegrunnet og systematisk måte.
- F2: Har ingeniørfaglig digital kompetanse, og kan anvende programmer for modellering av ulike industrielle prosesser.
- F2: Kandidaten kan arbeide i relevante fysiske og digitale laboratorier og behersker metoder og verktøy som grunnlag for målrettet og innovativt arbeid
- F4: Kan identifisere, planlegge og gjennomføre prosjekter, eksperimenter og simuleringer, samt analysere, tolke og bruke framkomne data, både selvstendig og i team.
- F5: Kan finne, vurdere og utnytte teknisk viten på en kritisk måte innen sitt område, og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling, både skriftlig og muntlig.
- F6: Kan bidra til nytenkning, innovasjon og entreprenørskap ved utvikling og realisering av bærekraftige og samfunnsnyttige produkter, systemer og løsninger.
- F7: Kan anvende relevante standarder for den aktuelle studieretning.
- F8: Kan dimensjonere prosessenheter i et gassanlegg (studieretning prosess- og gassteknologi).

Generell kompetanse

- G1: Har innsikt i miljømessige, helsemessige, samfunnmessige og økonomiske konsekvenser av produkter og løsninger for ulike typer prosessanlegg og kan sette disse i et etisk perspektiv og et livsløpsperspektiv.
- G2: Kan formidle ingeniørfaglig kunnskap til ulike målgrupper både skriftlig og muntlig på norsk og engelsk, og kan bidra til å synliggjøre teknologiens betydning og konsekvenser.
- G3: Kan reflektere over egen faglig utøvelse, også i team og i en tverrfaglig sammenheng, og kan tilpasse denne til den aktuelle arbeidssituasjon.
- G4: Kan bidra til utvikling av god praksis gjennom å delta i faglige diskusjoner innenfor fagområdet og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre.
- G5: Kan utføre ingeniørarbeid knyttet til den aktuelle studieretning.
- G6: Kan utføre ingeniørarbeid knyttet til design, utvikling og drift av gassprosesseringsanlegg (studieretning prosess- og gassteknologi).
- G7: Kan identifisere og vurdere sikkerhets-, sårbarhets-, personverns- og datasikkerhetsaspekter i produkter og systemer (som anvender IKT).
- G8: Har kjennskap til grunnleggende sikkerhetsmekanismer i aktuelle IKT-løsninger, har kjennskap til gjeldende lover og regelverk for lagring av personopplysninger, har kunnskap om typiske sårbarheter i IKT-løsninger og hvordan slike avdekkes.

Faglig innhold og beskrivelse av studiet

Studieprogrammet bachelor i prosess teknologi er en treårig ingeniørutdanning som tilbys av UiT Norges arktiske universitet ved campus Narvik og campus Tromsø. Studieprogrammet tilbyr fordypningene *prosess og energi* og *prosess og havbruk* ved campus Narvik og studieretning *prosess- og gassteknologi* ved campus Tromsø. Studieprogrammet er underlagt forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning som legger føringer for programmets oppbygging. Prosess teknologi er et fulltidsstudium.

Prosess teknologistudiet er tverrfaglig og bygger på fagfeltene maskin, kjemi og elektro. Sentrale fagområder i studiet er prosess- og kjemiteknikk, termodynamikk, reguleringsteknikk og drift- og vedlikeholdsteknikk. Studentene får teoretiske kunnskaper og yrkesrelevant kompetanse for å kunne arbeide med design av industrielle produksjonsprosesser og drift av slike. Det gis detaljkunnskaper om de viktigste komponenter som brukes i prosessindustrien og en forståelse av hvordan komponentene samvirker. Studiet viser hvordan prosesser styres, reguleres og instrumenteres og studiet gir en helhetlig systemforståelse av sentrale produksjonsprosesser i Norge. Studentene får innføring i programmering og beregningsverktøy, teknisk tegning, statistikk, prosjektstyring, innovasjon, miljøkunnskap, økonomi og ledelse.

Det er en sammenheng mellom fag, emner, teori, praksis, undervisningsmetoder og vurderinger som inngår i studiet. Studiet integrerer tekniske, matematiske, naturvitenskapelige og samfunnsfaglige temaer. Emnene utgjør en helhet og det brukes læringsmetoder som gir jevn progresjon i studentenes læring. De matematisk-naturvitenskapelige grunnlagsemnene gir basiskunnskaper, og brukes som verktøy for læringen i de tekniske fagene. Utdanningen imøtekommer samfunnets nåværende og framtidige krav til ingeniører, og utdanningen ser teknologi i sammenheng med etikk, miljø, individ og samfunn.

Matematiske og naturvitenskapelige grunnlagsemner utgjør en vesentlig del av første studieår. Her inngår også et ingeniørfaglig innføringsemne som gir et overordnet perspektiv på ingeniørfaget. Deretter følger en rekke prosess tekniske emner som setter kandidaten i stand til å designe, styre og forbedre prosessanlegg og løse drifts- og vedlikeholdsmessige problemer knyttet til prosessanlegg. Femte semester består av 30 sp. valgfrie emner. Studieprogrammet tilbyr en rekke valgemenner og anbefalte valgemenner for hver studieretning og fordypning er angitt under avsnittet *oppbygging av studieprogram*. Alternative valgemenner må forhåndsgodkjennes. Femte semester er også utvekslingssemester, og forhåndsgodkjente studieopphold ved utenlandske universiteter og høyskoler kan innpasses i dette semesteret. Studiet avsluttes med et systememne og en bacheloroppgave. Bacheloroppgaven er forankret i vitenskapelige prinsipper og metoder, og studentene arbeider med reelle problemstillinger fra samfunns- og næringsliv, eller forsknings- og utviklingsarbeid.

For å oppnå graden bachelor i prosess teknologi må kandidaten ha bestått minst 180 studiepoeng bestående av 30 studiepoeng ingeniørfaglig basis, 50

studiepoeng programfaglig basis, 70 studiepoeng tekniske spesialiseringsemner og 30 studiepoeng valgfrie emner. Alle emner har et omfang på 5, 10 eller 15 studiepoeng, bortsett fra bacheloroppgaven som er på 20 studiepoeng. Alle emner unntatt emnene i femte semester, som er valgemner, er obligatoriske.

Fordypning *prosess og energi*

Fordypningen *prosess og energi* gir fordypning innen olje- og gassproduksjon, oljeseparasjon, gasskompresjon og gassrensing, reservoarstyring, boring og brønnbygging, undervannsinstallasjoner og rørledninger, og innen fornybare energikilder som bioenergi, brenselceller og solcelleteknologi. Fordypningen består av følgende emnegrupper.

Ingeniørfaglig basis (30 sp.)

IGR1600 Matematikk 1, alt. IGR1518 Matematikk 1 – 3 termin

IGR1610 Ingeniørfaglig arbeidsmetode MA/PT

IGR1605 Entreprenørskap, økonomi og organisasjon

Programfaglig basis (50 sp.)

IGR1601 Matematikk 2

IGR1602 Beregningsorientert programmering og statistikk

ITE1826 Kjemi for prosess og prosessrelatert miljøkunnskap

ITE1814 Termodynamikk

ITE1852 Mekanikk og fluidmekanikk

Teknisk spesialisering (70 sp.)

IGR1603 Fysikk/Kjemi

ITE1829 Innføring i prosess teknologi og elektronikk for prosess

ITE1847 Programmerbare styringer eller ITE1850 Instrumentering og prosessovervåkning

ITE1827 Lineære systemer og reguleringsteknikk

ITE1828 Kjemiteknikk og statistisk prosesskontroll

IHP1602 Bacheloroppgave

Valgfrie emner (30 sp.)

IGR1613 Matematikk 3/ Fysikk 2

ITE1830 Olje og gass – design og produksjon

ITE1821 Subsea / Piping

PRO-2500 Industriell LEAN-metodikk for produksjon og tjenester

ITE1823 Driftsstyring og vedlikehold

ITE1832 Solcelleteknologi og vakuumentnologi

ITE1905 Solcelleteknologi og brenselceller

ITE1896 Praksisprosjekt

Fordypning *prosess og havbruk*

Fordypningen *prosess og havbruk* gir fordypning innen havbruk med fokus på oppdrett av fisk i Norge. Studentene vil få den nødvendige fordypningen i biologi for å jobbe som prosessingeniør ved smoltanlegg, oppdrettsanlegg og slakteri. Fordypningen *prosess og havbruk* har samme ingeniørfaglige basis, programfaglige basis og tekniske spesialisering som fordypning *prosess og energi*. Emnene BIO-2506 og BIO-2508 undervises av BFE i Tromsø.

Studentene som velger denne fordypningen må påregne å tilbringe hele

eller deler av det femte semesteret i Tromsø. Fordypningen har følgende valgfrie emner.

Valgfrie emner

IGR1613 Matematikk 3/ Fysikk 2

ITE1823 Driftsstyring og vedlikehold

PRO-2500 Industriell LEAN-metodikk for produksjon og tjenester

BIO-2506 Introduction to fish biology

BIO-2508 Aquaculture I

ITE1896 Praksisprosjekt

Studieretning prosess- og gassteknologi

Studieretningen prosess- og gassteknologi gir fordypning innen produksjon av naturgass, kjøleprosesser og kuldeteknikk. Det gjøres utstrakt bruk av modelleringer og simuleringer av prosessanlegg med dataverktøy.

Studieretningen består av følgende emnegrupper.

Ingeniørfaglig basis (30 sp.)

MAT-1050 Matematikk 1 for ingeniører

TEK-1010 Innføring i ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetode

TEK-2005 Drift, vedlikehold og økonomi

Programfaglig basis (50 sp.)

MAT-1052 Matematikk 2 for ingeniører

MAT-1060 Beregningsorientert programmering og statistikk

KJE-1001 Introduksjon til kjemi og kjemisk biologi

PRO-1002 Teknisk termodynamikk

TEK-1011 Anvendt mekanikk

Teknisk spesialisering (70 sp.)

FYS-1050 Fysikk for ingeniører

AUT-1002 Ellære og måleteknikk

PRO-1001 Prosessteknikk

PRO-2002 Varmepumpende prosesser

PRO-2003 Prosessering av naturgass

PRO-2020 Bacheloroppgave

Valgfrie emner (30 sp.)

PRO-2001 Materiallære og maskindeler

PRO-2004 Prosessimulering

MAT-1003 Kalkulus 3

TEK-2000 Praksis som valgemne

Tabell: oppbygging
av studieprogram

Prosessteknologi 2019
Fordypning *prosess og energi*
Ordinær, Tresemesterordning, Nettstudium
Stuedsted campus Narvik

1. sem	IGR1600 Matematikk 1 10 sp. (2)	IGR1610 Ingeniørfaglig arbeidsmetode MA/PT 10 sp.	IGR1602 Beregningsorientert programmering og statistikk 10 sp.
2. sem	IGR1601 Matematikk 2 10 sp.	IGR1603 Fysikk/Kjemi 10 sp.	ITE1829 Innføring i prosess- teknologi og elektronikk for prosess 10 sp.
3. sem	ITE1814 Termodynamikk 10 sp.	ITE1826 Kjemi for prosess og prosessrelatert miljøkunnskap 10 sp.	ITE1847 Programmerbare styringer 10 sp. (1)
4. sem	ITE1852 Mekanikk og fluidmekanikk 10 sp.	ITE1827 Lineære systemer og reguleringsteknikk 10 sp.	ITE1828 Kjemiteknikk og statistisk prosesskontroll 10 stp.
5. sem	IGR1613 Matematikk 3/ Fysikk 2 10 sp ITE1830 Olje og gass – design og produksjon 10 sp ITE1821 Subsea / Piping 10 sp ITE1823 Driftsstyring og vedlikehold 10 sp PRO-2500 Industriell LEAN-metodikk for produksjon og tjenester 10 sp ITE1832 Solcelleteknologi og vakuumteknologi 10 sp ITE1905 Solcelleteknologi og brenselceller 10 sp ITE1896 Praksisprosjekt 10 sp		
6. sem	IGR1605 Entreprenørskap, økonomi og organisasjon 10 sp.	IHP1602 Bacheloroppgave 20 sp.	

- (1) For nettstudenter erstattes ITE1847 Programmerbare styringer med
ITE1850 Instrumentering og prosessovervåking
- (2) For 3-semesterstudenter erstattes IGR1600 Matematikk 1 med IGR1518
Matematikk 1 – 3 semester

Prosessteknologi 2019
Fordypning *prosess og energi* (Y-vei)
Stuedsted campus Narvik

1	YGR1600 Teknisk språkføring 5 sp.	YGR1601 Teknisk realfag 15 sp.		IGR1610 Ingeniørfaglig arbeidsmetode MA/PE 10 sp.
2	YGR1600 Teknisk språkføring 5 sp.	YGR1601 Teknisk realfag 5 sp.	IGR1603 Fysikk/Kjemi 10 sp.	ITE1829 Innføring i prosess-teknologi og elektronikk for prosess 10 sp.
3	IGR1600 Matematikk 1 10 sp		IGR1602 Beregningsorientert programmering og statistikk 10 sp	ITE1826 Kjemi for prosess og prosessrelatert miljøkunnskap 10 sp
4	IGR1601 Matematikk 2 10 sp		ITE1852 Mekanikk og fluidmekanikk	ITE1828 Kjemiteknikk og statistisk prosesskontroll 10 sp
5	ITE1814 Termodynamikk 10 sp		Valgfritt emne	ITE1847 Programmerbare styringer 10 sp
6	IGR1605 Entreprenørskap, økonomi og administrasjon 10 sp		IHP1602 Bacheloroppgave 20 sp.	

Valgfrie emner:

IGR1613 Matematikk 3/ Fysikk 2
 ITE1823 Driftsstyring og vedlikehold
 ITE1821 Subsea/Piping
 ITE1830 Olje og Gass design
 PRO-2500 Industriell LEAN-metodikk for produksjon og tjenester
 ITE1832 Solcelleteknologi og vakuumteknologi
 ITE1905 Solcelleteknologi og brenselceller
 ITE1896 Praksisprosjekt 10 sp

Prosessteknologi 2019
Fordypning *prosess og havbruk*
Ordinær, Tresemesterordning, Nettstudium
Stuedsted campus Narvik

1. sem	IGR1600 Matematikk 1 10 sp. (2)	IGR1610 Ingeniørfaglig arbeidsmetode MA/PT 10 sp.	IGR1602 Beregningsorientert programmering og statistikk 10 sp.
2. sem	IGR1601 Matematikk 2 10 sp.	IGR1603 Fysikk/Kjemi 10 sp.	ITE1829 Innføring i prosess- teknologi og elektronikk for prosess 10 sp.
3. sem	ITE1814 Termodynamikk 10 sp.	ITE1826 Kjemi for prosess og prosessrelatert miljøkunnskap 10 sp.	ITE1847 Programmerbare styringer 10 sp. (1)
4. sem	ITE1852 Mekanikk og fluidmekanikk 10 sp.	ITE1827 Lineære systemer og reguleringsteknikk 10 sp.	ITE1828 Kjemiteknikk og statistisk prosesskontroll 10 sp.
5. sem	IGR1613 Matematikk 3/ Fysikk 2 10 sp. ITE1823 Drift og vedlikehold 10 sp. PRO-2500 Industriell LEAN-metodikk for produksjon og tjenester 10 sp BIO-2506 Introduction to fish biology 10 sp (BFE Tromsø) BIO-2508 Aquaculture I 10 sp (BFE Tromsø) ITE1896 Praksisprosjekt 10 sp		
6. sem	IGR1605 Entreprenørskap, økonomi og organisasjon 10 sp.	IHP1602 Bacheloroppgave 20 sp.	

- (1) For nettstudenter erstattes ITE1847 Programmerbare styringer med
 ITE1850 Instrumentering og prosessovervåkning
- (2) For 3-semesterstudenter erstattes IGR1600 Matematikk 1 med IGR1518
 Matematikk 1 – 3 semester

Prosessteknologi 2019
Fordypning *prosess og havbruk* (Y-vei)
Stuedsted campus Narvik

1	YGR1600 Teknisk språkføring (5 sp.)	YGR1601 Teknisk realfag (15 sp.)	IGR1610 Ingeniørfaglig arbeidsmetode MA/PE 10 sp.
2	YGR1600 Teknisk språkføring (5 sp.)	YGR1601 Teknisk realfag (5 sp.)	IGR1603 Fysikk/Kjemi (10 sp.) ITE1829 Innføring i prosess teknologi og elektronikk for prosess (10 sp.)
3	IGR1600 Matematikk 1 10 sp.	IGR1602 Beregningsorientert programmering og statistikk 10 sp.	ITE1826 Kjemi for prosess og prosessrelatert miljø-kunnskap 10 sp.
4	IGR1601 Matematikk 2 10 sp.	ITE1852 Mekanikk og fluidmekanikk 10 sp.	ITE1828 Kjemiteknikk og statistisk prosesskontroll 10 sp.
5	ITE1814 Termodynamikk 10 sp.	Valgemne 10 sp.	ITE1847 Programmerbare styringer 10 sp.
6	IGR1605 Entreprenørskap, økonomi og administrasjon 10 sp.	IHP1602 Bacheloroppgave (20 sp.)	

Valgemner:

IGR1613 Matematikk 3/ Fysikk 2

ITE1823 Drift og vedlikehold

PRO-2500 Industriell LEAN-metodikk for produksjon og tjenester

BIO-2506 Introduction to fish biology 10 sp (**BFE Tromsø**)

BIO-2508 Aquaculture I 10 sp (**BFE Tromsø**)

ITE1896 Praksisprosjekt 10 sp

Prosessteknologi 2019
Studieretning *prosess- og gassteknologi* (Ordinær)
Stuedsted campus Tromsø

1. sem	MAT-1050 Matematikk 1 for ingeniører	TEK-1010 Innføring i ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder	MAT-1060 Beregningsorientert programmering og statistikk
2. sem	MAT-1052 Matematikk 2 for ingeniører	FYS-1050 Fysikk for ingeniører	AUT-1002 Ellære og måleteknikk
3. sem	PRO-1002 Teknisk termodynamikk	KJE-1001 Introduksjon til kjemi og kjemisk biologi	PRO-1001 Prosessteknikk
4. sem	TEK-1011 Anvendt mekanikk	PRO-2002 Varmepumpende prosesser	PRO-2003 Prosessering av naturgass
5. sem	Valgfritt emne	Valgfritt emne	Valgfritt emne
6. sem	TEK-2005 Drift, vedlikehold og økonomi	PRO-2020 Bacheloroppgave	

Prosessteknologi 2019
Studieretning *prosess- og gassteknologi (Y-vei)*
Stuedsted campus Tromsø

1. sem	TEK-0003 Komm. og norsk for Y-vei	TEK-0002 Matematikk og fysikk for Y-vei	TEK-1010 Innføring i ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder
2. sem		FYS-1050 Fysikk for ingeniører	TEK-1011 Anvendt mekanikk
3. sem	MAT-1050 Matematikk 1 for ingeniører	PRO-1002 Teknisk termodynamikk	PRO-1001 Prosessteknikk
4. sem	MAT-1052 Matematikk 2 for ingeniører	PRO-2002 Varmepumpende prosesser og systemer	PRO-2003 Prosessering av naturgass
5. sem	<u>Fagbrev kjemiprosess</u> PRO-2001 Materiallære og maskindeler <u>Fagbrev industridek.</u> KJE-1001 Intr. til kjemi og kjemisk biologi	PRO-2004 Prosesssimulering	MAT-1060 Beregningsorientert programmering og statistikk
6. sem	TEK-2005 Drift, vedlikehold og økonomi	PRO-2020 Bacheloroppgave 20 sp.	

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Undervisnings- og læringsformer

I en *tradisjonell forelesningsmodell* vil lærer forelese i timeplanfestede timer. En andel av de timeplanfestede timene vil likevel være *øvingstimer*, hvor studentene kan jobbe med laboppgaver, oppgaver som inngår i arbeidskrav, eller oppgaver som inngår i en vurdering. Emneansvarlig og eventuelt studentassistenter vil være til stede.

Studentens *læring* skjer gjennom forberedelse og bearbeiding av forelest stoff, arbeid med frivillige oppgaver, -obligatoriske arbeidskrav, -feltøvelser, samarbeid med andre studenter i grupper, praktiske laboratorieøvinger (ofte obligatoriske), selvevalueringer og en betydelig andel selvstudie.

Omvendt klasserom går ut på at forelesningen flyttes ut av klasserommet, og gjøres om til en forberedende del som studenten selv har ansvar for. Forberedelse består i at studenten ser innspilte videoer, i tillegg til henvisninger til lærebok, notater og lenker til aktuelt stoff.

Timene på skolen brukes til gjennomgang av spesifikke tema, og hovedsakelig til arbeid med oppgaver relatert til forberedt stoff.

Studentens læring i en omvendt klasserom modell er noenlunde sammenfallende med ordinær forelesningsmodell, men studenten har et større ansvar for å tilegne seg forkunnskapene som skal til for å kunne jobbe med oppgaver.

I noen tilfeller anvendes før- og etter tester som sjekker om studenten har forstått aktuell tematikk og forelest fagstoff.

LMS-plattformen (LMS = Learning Management System) har også verktøy som gir emneansvarlig muligheten for å benytte pedagogiske elementer som bidrar til studentens læring:

- peer review oppgaver
 - studenter retter hverandre sine oppgaver (ikke oppgaver som skal vurderes)
- vurderingsveiledninger
 - oppgaver som er arbeidskrav eller som skal vurderes har en vurderingsveiledning knyttet til seg. Dette er både en presisering av hva som må til for å bestå / få en god karakter, men fungerer også som hint for å spore studenten inn på rett tankegang for å kunne løse oppgaven
- sette sammen grupper på frivillig eller bundet basis, i forbindelse med arbeidskrav eller oppgaver / prosjekter som skal vurderes. Grupper kan være på tvers av tilhørighet (campus / nett)
- oppgaver kobles til aktuelt læringsutbytte
- diskusjonstråder kan være obligatoriske eller frivillige, knyttet til spesifikke- eller generelle oppgaver

Spesielt for nettstudenter

For *nettstudentene* vil det meste av forelesninger være tilgjengelig både som «live» forelesninger og i opptak. *Obligatoriske laboppgaver vil ofte være organisert med samlinger i aktuelt emne.* Det skal fremgå av emneoversikten (og i den enkelte emnebeskrivelse) hvilke emner som har obligatoriske samlinger, se «Oppbygging av studieprogram».

Nettstudentens læring skjer i prinsippet på samme måte som for en ordinær campusstudent, men elektroniske kommunikasjonsformer benyttes i større grad overfor denne studentgruppen. Nettstudenter er pålagt å møte på samlinger på campus Narvik 2 ganger per semester, dette for å gjennomføre praktiske obligatoriske laboratorieøvinger og feltarbeid, noe som krever tilgang på utstyr, tett faglig oppfølging og observasjon.

Der hvor studentene arbeider med prosjekter eller oppgaver hvor resultatet inngår i en total vurdering av karakter for emnet, vil det være obligatorisk med veiledning (nettmøte eller fysisk tilstedeværelse) før karakter settes.

Det vil være like krav overfor nettstudenter som overfor ordinære campusstudenter når det gjelder arbeidsmengde med hensyn til oppgaver og innleveringer. Dette gjør at nettstudenten må være proaktiv i forhold til kontakt med emneansvarlig, samtidig forventes at den enkelte faglærer gir tydelig informasjon og oppfølging med hensyn til oppgaver, frister og beskjeder slik at nettstudentene ikke går glipp av «uoffisiell», muntlig informasjon.

Arbeidskrav og vurdering

Det er viktig at studenten er klar over forskjellen på frivillige oppgaver, arbeidskrav og vurdering.

Arbeidskrav er krav som skal være presist formulert i emnebeskrivelsen. *Arbeidskravene må være godkjent for at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen.* Frivillige oppgaver er oppgaver som ikke nødvendigvis vil bli rettet; - disse er gitt for at studenten skal øve seg på større oppgaver. Når oppgaven blir gitt skal det tydelig fremgå om den er frivillig eller inngår i et arbeidskrav.

Arbeidskrav kan eksempelvis være formulert som «X av Y obligatoriske øvinger må være bestått», «Studenten må ha vært til stede på 70% av timeplanfestede timer» osv.

Kun de som har bestått obligatoriske arbeidskrav vil bli *vurdert*.

Måten studenten blir *vurdert på* skal også være tydelig beskrevet i emnebeskrivelsen. Vurderingen kan eksempelvis være:

- Skriftlig eksamen (papir / penn eller digital)
- Muntlig eksamen
- S sammensatt: flere arbeider teller inn i en helhet, hvorav en kan være en ordinær eksamen
- Gruppeeksamen
- Mappevurdering
- Osv.

Nettstudenter kan i enkelte tilfeller ta eksamen på eksternt godkjent sted, men dette krever innsending av formell søknad til sentral eksamenstjeneste. Prosedyrer for dette finnes på www.uit.no.

Selv om digital eksamen er innført på fakultetet, er det begrenset adgang til å ta digital eksamen utenfor campus Narvik; - studenter må dermed påregne å komme til campus Narvik for å ta digitale eksamener. Hvis eksamen tas på eksternt godkjent sted, vil denne i hovedsak gjennomføres skriftlig med penn og papir.

Muligheten for å ta kontinuasjonseksamen (vurdering) i et emne kan variere fra emne til emne. Dette vil være presisert i den enkelte emnebeskrivelse.

Relevans	Studiet danner grunnlag for opptak til to-årig påbygging til sivilingeniørstudier og teknologiske mastergradsstudier. For kandidater som ønsker overgang til sivilingeniørstudier må velge emne MAT-1003 Kalkulus 3 for studieretning «prosess- og gassteknologi» og emne IGR1613 Matematikk 3/ Fysikk 2 for fordypningene «prosess og energi» og «prosess og havbruk». Relevant arbeidsliv er prosessindustri i vid forstand.
Arbeidsomfang	Bachelor i prosesssteknologi er et treårig fulltidsstudium som til sammen utgjør 180 studiepoeng. For å nå læringsmålene må studentene forvente å arbeide 40 timer i uken med studiene, inkludert forelesninger, seminarer og selvstudium. Prosesssteknologi er en profesjonsrettet, integrert og forskningsbasert ingeniørutdanning. Det er sammenheng mellom fag, emner, teori og praksis samt undervisningsmetoder og vurdering av studentene. Teknologiske, realfaglige og samfunnsfaglige temaer integreres. Utdanningen tilrettelegger for, og ivaretar, samspillet mellom etikk, miljø, teknologi, individ og samfunn. Undervisningen bygger på relevant forskning og utviklingsarbeid.
Undervisnings- og eksamensspråk	Undervisnings- og eksamensspråket er hovedsakelig norsk eller annet skandinavisk språk, men deler av undervisnings- og eksamensspråket kan være på engelsk. Pensumlitteratur foreligger på norsk eller engelsk.
Internasjonalisering	Prosesssteknologi er et internasjonalt fagfelt og studiet har et internasjonalt perspektiv gjennom bruk av engelskspråklig litteratur og internasjonale gjesteforelesere. Fagmiljøet tilknyttet studiet er internasjonalt og bringer inn erfaringer fra hele verden.
Studentutveksling	Studieprogrammet tilbyr relevante og kvalitetssikrede ordninger for studentutveksling, for studenter som ønsker å ta deler av studiet i utlandet. Femte semester er tilrettelagt for utveksling.
Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig	Studieprogrammet er organisert under Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi. Det faglige ansvaret for fordypninger ved campus Narvik er lagt til institutt for industriell teknologi og studieretning ved campus Tromsø er lagt til institutt for ingeniørvitenskap og sikkerhet IVT. Studieprogrammet ledes av en studieleder.
Kvalitetssikring	Instituttene ivaretar den faglige programkvaliteten og påser at forskrifter, regelverk og andre bestemmelser for utdanningene, herunder kvalitetssystemets bestemmelser, blir fulgt. Instituttene følger opp evalueringsresultater og studentenes tilbakemeldinger, og utarbeider årlig rapport om kvaliteten i programmet. Studentene har anledning til å gi tilbakemeldinger på utdanningskvalitet og læringsmiljø gjennom emne- og studieprogramevalueringer og gjennom direkte kontakt med institutt. Studentene velger tillitsvalgt fra hvert årskull som bidrar til å styrke studentens rolle og engasjement for læringsmiljø og utdanningskvalitet.

Andre
bestemmelser

Forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning.
Merknader til forskrift om rammeplan for ingeniørutdanning
Nasjonale retningslinjer for ingeniørutdanning